

Decibels tendrapporter är en kort sammanställning av sådana fenomen eller problemområden som Decibels ungdomsinformatörer märkt att under den senaste månaden/tiden aktualiserats via frågor till rådgivningsdelen Våga fråga/Kysy pois. Dessa rapporter kan delas till alla inom Decibels 12 medlemskommuner som behöver denna information, exempelvis skolkuratorer, hälsovårdare, socialarbetare och ungdomsledare. De distribueras via de tjänstemän inom ungdomsverksamheten för respektive kommun som sitter i Decibels ledningsgrupp.

April - Juni 2021

Antal frågor totalt: 360 st

Antal frågor från Decibels medlemskommuner: 282

Frågor på svenska: 330

Frågor på finska: 30

Tjejer: 241

Killar: 107

Annat: 12

Kommentarer på frågorna: 49

Trender – Våga fråga

Antalet frågor har minskat jämfört med hur många vi fått in under samma tidsperiod tidigare år. Detta är högst troligen en effekt av att Decibel inte kunnat åka ut till skolor för att marknadsföra sig under de senaste 1,5 åren (på grund av corona). Det som man inte påminns om försvinner lätt ur minnet i en ålder när det annars också är mycket nytt att ta in. De som gått på sjuan det senaste skolarbetet har aldrig träffat Decibel (förutom via video i de skolor som visat/beställt material). Teorin om frågebortfallet stöds av att medelåldern på de som ställer frågor just nu är i övre ändan av tonåren; De som vi får in flest frågor av är kring 17-18 år, alltså en åldersgrupp som hört Decibels verksamhet repeteras många gånger förut. Vi på Decibel ser mycket fram emot att (förhoppningsvis) åter kunna besöka skolorna till hösten, och tänker satsa extra mycket på att vara fysiskt närvarande i kommunerna för att s.a.s. ta igen svunnen tid.

De allra vanligaste frågorna är fortfarande rörande sexualhälsa och kroppen. Av de 360 frågor vi fått in har 180 stycken varit sådana som sexualrådgivare-hälsovårdare Tessi svarat på. Frågorna rör mens och flytningar, graviditet, vaccin, frågor kring underlivet och vad som är normalt och inte, glidmedel, preventivmetoder, sex, och sexuella övergrepp.

Bland frågor om mental hälsa fortsätter nedstämdhet vara det vanligaste temat. Det framkommer oro om egen eller vänners mentala hälsa, men också tvekan kring när man mår "tillräckligt" dåligt för att det ska räknas som depression, eller för att man ska "få" söka hjälp. Därför ser vi på Decibel att lågtröskelhjälp och stöd är viktigt.

Vårvinterns ökning av ätstörningsfrågor/gå-ner-i-vikt-frågor har lagt sig en aning, även om de fortfarande förekommer. Förutom de frågor som alltid trendar (om graviditetsrädsla, p-piller, etc) så ser vi just nu främst tre områden som de unga frågar lite mera om än vanligt – kärleken, föräldrarna, och ensamheten. En hypotes är att när sommarlovet kommer blir relationerna till andra viktigare, eftersom man får mera tid att spendera med andra utanför skolan.

Frågorna om kärlek handlar om sex första gången, svårigheter att avgöra om man vill vara tillsammans med någon eller bara vän, svartsjuka, och hur man ska kommunicera sina känslor. Något vi lagt märke

till som oroar oss en aning är att ett flertal frågor handlat om att två personer som bara pratat med varandra via snapchat bestämt träff irl för att ha sex. Detta kan potentiellt leda till otrygga eller farliga situationer speciellt om personerna aldrig har träffats förut. Ett samtal med Brottsofferjouren bekräftade denna farhåga, när vi blev upplysta om att så kallade Tinder-våldtäkter har ökat under coronapandemin. Vi ser här ett ökat behov om upplysning kring vad de unga bör tänka på första gången de träffar någon de endast talat med online.

Frågorna om relationen till föräldrarna domineras av en önskan att kunna kommunicera bättre med dem. De unga som frågar känner sig missförstådda eller rädda att ta upp vissa ämnen med tanke på hur föräldrarna ska reagera. Det finns ett obehag för att föräldern ska skrika. I flera frågor framkommer en konflikt mellan den ungas och föräldrarnas framtidsplaner för den unga, exempelvis vad den unga ska jobba med som vuxen. Detta kan leda till en kluvenhet hos den unga, som å ena sidan vill göra sina föräldrar nöjda, men å andra sidan vill leva sitt eget liv.

Frågorna om ensamhet rör svårigheter att ta kontakt med nya människor, utstötthet, eller att kontakten till gamla vänner blivit sämre. En hypotes till varför dessa frågor trendar är för att det varit svårare att vårda sina vänskapsrelationer under coronapandemin.

Förutom nämnda teman har våra polisexperter också fått frågor regelbundet, främst om vad konsekvenserna av diverse handlingar blir.

Vad vi upplever borde informeras mera åt ungdomarna utgående från denna period:

- Information om normal pubertetsutveckling och mens. I de fall där unga personer ordineras hormonella preventivmedel bör man påminna dem om möjligheten att kontakta den egna hvc eller preventivrådgivningen då man har frågor.
- Vad man bör tänka på när man träffar en person irl för första gången.
- Vart man kan vända sig om man känner sig nedstämd, och att man får söka hjälp ”fastän andra har det värre”.

Tusen tack till alla våra experter och vårt kontaktnätverk ute i våra 12 kommuner. Det är NI som gör Decibel.

Tidigare trendrapporter kan läsas på <https://www.decibel.fi/om-oss/trendrapporter-over-decibel>

Om ni är intresserade av våra temapaketer, som även kan göras på distans, ta gärna kontakt för mera information! (decibel@korsholm.fi).

Med vänliga hälsningar

Decibel-teamet

